

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันอังคารที่ 30 มกราคม พ.ศ.2561

รักษ์เกษตร : พันธุ์หญ้าเลี้ยงสัตว์ที่ดี มีอะไรบ้าง

คำถาม พันธุ์หญ้าเลี้ยงสัตว์ที่ดี มีอะไรบ้างครับ มีคุณลักษณะอย่างไร ขอทราบรายละเอียดด้วยครับ

นิติธรรม ชีวินสุนทร,อ.ไพฑาราม จ.ราชบุรี

คำตอบ พันธุ์หญ้าเลี้ยงสัตว์ที่ดี ที่อยากแนะนำ มีดังนี้

การปลูกหญ้าเนเปียร์ หรือหญ้าบาน่า มีหลายสายพันธุ์ มีถิ่นกำเนิดในแอฟริกาเขตร้อน มีเหง้าอยู่ใต้ดิน เป็นหญ้าอายุหลายปี เจริญเติบโตได้ในดินหลายชนิด ตั้งแต่ดินร่วนปนทราย ถึงดินเหนียวที่มีการระบายน้ำค่อนข้างดี ชอบสนองต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำได้ดี ทนแล้งได้พอสมควร ติดเมล็ดน้อย และมีความงอกต่ำ จึงต้องปลูกขยายพันธุ์ด้วยท่อนพันธุ์ 2-3 ท่อน ต่อหลุม ระยะระหว่างหลุม 75x75 เซนติเมตร ปักท่อนพันธุ์ลงดินให้เอียง 45 องศา ให้ข้อจมลงดิน 1 ข้อ แล้วเหยียบดินให้แน่น ต้นพันธุ์หญ้าเนเปียร์ 1 ไร่ สามารถปลูกขยายพันธุ์ในพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ ใส่ปุ๋ยยูเรียอัตรา 40 กิโลกรัม ต่อไร่ต่อปี เป็นหญ้าที่ไม่ชอบน้ำขัง ต้องปลูกบริเวณที่ดอน หรือทำร่องระบายน้ำไว้ด้วย ตัดลำต้นหญ้าเป็นท่อนๆ ให้มีข้อติดมาด้วย 2 ข้อ ต่อท่อน นำมาใส่ถุงปุ๋ยเก็บในที่ร่ม รดน้ำให้ชุ่ม ทิ้งไว้ค้างคืน รุ่งเช้านำไปปลูกในแปลง

การปลูกหญ้าแพงโกล่า เป็นหญ้าที่มีลำต้นเล็ก และทนน้ำท่วมขังได้ดี ให้เลือกปลูกได้ทั้งที่ลุ่มและที่ดอน ถ้าเป็นที่ลุ่ม ให้เตรียมดินแบบนาหว่านน้ำตาม หว่านท่อนพันธุ์แล้ว ใช้ผ้าพลาสติกทาบทับให้ท่อนพันธุ์จมลงไปใต้น้ำ แช่น้ำทิ้งไว้ 1 สัปดาห์ แล้วปล่อยน้ำทิ้ง รากต้นหญ้าจะยึดดิน และแตกยอดอ่อนต่อไป ถ้าหากปลูกที่ดอน ให้ไถเตรียมดินให้ละเอียด เลือกว่าวันที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ หรือหลังจากฝนตก ให้หว่านท่อนพันธุ์ให้ทั่วแปลง แล้วพรวนดินกลบ

การปลูกหญ้ารูซี่ มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา เป็นหญ้าอายุหลายปี ต้นกิ่งเลื้อยกิ่งตั้ง ชอบดินที่มีการระบายน้ำดี เจริญเติบโตได้ในดินแทบทุกชนิด ปลูกด้วยเมล็ด โตเร็ว เหมาะสำหรับปล่อยวัวลงแทะเล็ม ให้ผลผลิตน้ำหนักแห้ง 2-2.5 ตันต่อไร่ต่อปี แตกกอดี ใบอ่อนนุ่มสัตว์ชอบกิน ลักษณะลำต้นกิ่งตั้งกิ่งเลื้อย มีรากตามข้อ ขยายพันธุ์ได้ด้วยเมล็ดและลำต้น เนื่องจากติดเมล็ดได้ดี มีความงอกสูงนิยมขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด จัดเป็นพืชวันสั้น เจริญเติบโตได้ดีในดินหลายชนิด ทั้งดินอุดมสมบูรณ์ในที่ดอน น้ำไม่ขัง และในดินที่มีธาตุอาหารค่อนข้างต่ำ ชอบอากาศในเขตร้อนที่มีปริมาณน้ำฝนมาก หญ้ารูซี่ตอบสนองต่อปุ๋ยได้ดี ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่

การปลูกหญ้ากินนี มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนและกึ่งร้อนของทวีปแอฟริกา เป็นหญ้าที่มีอายุหลายปี ลักษณะลำต้นตั้งเป็นกอสูง ประมาณ 1.5 - 2.5 เมตร มีช่อดอกเป็นแบบ panicle ติดดอกและเมล็ดได้ดี แต่เมล็ดมีความงอกต่ำมาก ระบบรากเป็นรากฝอย แข็งแรงทนต่อสภาพแห้งแล้ง เจริญเติบโตได้ดีในที่มีปริมาณน้ำฝนตลอดปี ดินควรจะมีการระบายน้ำดี และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ไม่ควรปล่อยให้สัตว์แทะเล็มหญ้าจนมากเกินไป สามารถปลูกร่วมกับถั่วเซนโตรซิมาและซีราโตรได้ สามารถปรับตัวได้ในสภาพร่มเงา จึงปลูกในสวนไม้ยืนต้นหรือสวนป่าได้ สามารถปลูกในสวนมะพร้าวได้ ให้ผลผลิตน้ำหนักแห้ง 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

การปลูกหญ้ากินนีสีม่วง เป็นหญ้าที่นำเข้ามาจากประเทศไอเวอรีโคสต์ ทวีปแอฟริกา มีอายุหลายปี ต้นตั้งตรง แตกกอได้ดี ใบใหญ่ อ่อนนุ่ม เหมาะสำหรับตัดให้สัตว์กิน ทนร่มเงาได้ดี ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด และแยกกอไม่ทนต่อน้ำท่วมขัง มีขนาดของใบและลำต้นใหญ่กว่า และสูงกว่าหญ้ากินนีธรรมดา ใบจะมีลักษณะอ่อนนุ่มกว่า สัตว์ชอบกิน จึงเป็นหญ้าที่ได้รับความสนใจจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์มาก ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง และตอบสนองต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำได้ดี ทนต่อสภาพที่มีร่มเงาได้ดี ขยายพันธุ์ได้ด้วยเมล็ด ใช้เมล็ดอัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อไร่ หรือปลูกเป็นหลุม ระยะระหว่างหลุม 50 x 50 เซนติเมตร ส่วนการปลูกด้วยหน่อพันธุ์ ในพื้นที่ 1 ไร่ ใช้หน่อพันธุ์ประมาณ 300-400 กิโลกรัม ปลูกหลุมละ 3 ต้น ใช้ปุ๋ยรองพื้นสูตร 15-15-15 ในอัตรา 50-100 กิโลกรัมต่อไร่ และใส่ปุ๋ยไนโตรเจน หลังเก็บเกี่ยวทุกครั้ง ในอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ ควรตัดหญ้าเลี้ยงสัตว์ครั้งแรกหลังปลูก 70 วัน และหลังจากนั้น ควรตัดทุก 30-45 วัน ได้ผลผลิต 1.5-4 ตันต่อไร่

นาย รัตวิ

เกษตรกรผู้ปลูก 'กองขยายพันธุ์พืช'

ประเดิม 10 แห่งเผยแพร่พืชพันธุ์ดีถึงมือเกษตรกร

นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า พันธุ์พืชที่มีคุณภาพดี เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับเกษตรกรในการผลิตพืชให้มีผลผลิตสูงและมีคุณภาพดี ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตต่อไร่ แต่ที่ผ่านมาการผลิตพืชเศรษฐกิจหลายชนิด ยกเว้นข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงพันธุ์ดี โดยเฉพาะพันธุ์พืชที่ได้มาจากการวิจัยและพัฒนาของหน่วยงานราชการ เช่น พืชตระกูลถั่ว ซึ่งผลิตได้ในปริมาณที่จำกัด และหน่วยงานราชการผลิตเฉพาะส่วนของพันธุ์คัดและพันธุ์หลักเท่านั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งกองขยายพันธุ์พืชขึ้น โดยปรับปรุงศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ซึ่งมีภารกิจหลักในการขยายพันธุ์พืชโดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออยู่แล้ว โดยพัฒนาให้เป็นศูนย์ขยายพันธุ์พืชให้ครบทุกด้านทั้งการผลิตเมล็ดพันธุ์ ต้นพันธุ์ การใช้ท่อนพันธุ์ เพื่อขยายพันธุ์ดีที่ได้รับจากหน่วยงานวิจัยไปสู่เกษตรกร

นายสำราญ สารบรรณ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อำนวยการกองขยายพันธุ์พืชอีกหน้าที่หนึ่งกล่าวว่า กองขยายพันธุ์พืช จะดำเนินการผลิตและกระจายพันธุ์พืชพันธุ์ดี พร้อมให้บริการเมล็ดพันธุ์พืชชั้นพันธุ์จำหน่ายให้กับสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์พันธุ์พืชชุมชนในเขตรับผิดชอบของศูนย์ขยายพันธุ์พืช โดยจะปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืชเพาะเลี้ยงเดิมให้เป็นศูนย์ขยายพันธุ์พืชจำนวน 10 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชจังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช ชลบุรี สุพรรณบุรี นครราชสีมา อุตรดิตถ์บุรีรัมย์ มหาสารคาม ลำพูน และพิษณุโลก

ทั้งนี้คาดว่า กองขยายพันธุ์พืช จะสามารถผลิตพันธุ์พืชพันธุ์ดีส่วนเมล็ดพันธุ์ ได้ 28,000 ตัน/ปี ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว ข้าวโพด พืชผัก สมุนไพร ไม้ดอก ในส่วนต้นพันธุ์ ได้แก่ พริก พืชผัก ถั่วฝักยาว มะละกอ มะนาว มะม่วง ส่วนท่อนพันธุ์ ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย และส่วนเนื้อเยื่อ ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง ถั่วฝักยาว ทั้ง 3 ส่วนนี้ สามารถผลิตได้จำนวน 8 ล้านต้น/ปี ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงพันธุ์พืชพันธุ์ดีที่มีคุณภาพและมีราคาที่เหมาะสม ส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ผลผลิตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ผลผลิตพืช

เศรษฐกิจของประเทศไทยมีคุณภาพดี มีปริมาณผลผลิตเพิ่มมากขึ้น สามารถลดการนำเข้าผลผลิตและวัตถุดิบทดแทนจากต่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยจะมีความมั่นคงทางด้านอาหารและมีเมล็ดพันธุ์สำรองไว้ใช้ภายในประเทศ ก่อให้เกิดความมั่นคงด้านเมล็ดพันธุ์พืชของประเทศต่อไป

เตือนอากาศแห้ง ระวัง3แมลงศัตรู ทำลาย‘ถั่วเขียว’

กรมวิชาการเกษตร แจ้งเตือนในช่วงเข้าสู่อากาศแห้งแล้ง ขอให้เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเขียวเฝ้าระวังการระบาดของ 3 แมลงศัตรูพืช คือ เพลี้ยจักจั่น หนอนม้วนใบ และหนอนกระทู้ผัก โดยจะพบการเข้าทำลายในระยะที่ต้นถั่วเขียวอายุประมาณ 30 วัน

สำหรับเพลี้ยจักจั่น มักพบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยเพลี้ยจักจั่นดูดน้ำเลี้ยงใต้ใบ ทำให้ใบห่อลง หงิกงอ และใบไหม้ ในกรณีที่ระบาดรุนแรงใบจะร่วงหล่นทั้งต้น หากเกิดการเข้าทำลายก่อนระยะออกดอก จะทำให้ต้นถั่วเขียวไม่ออกดอก ส่วนหนอนม้วนใบจะพบหนอนที่ฟักออกจากไข่ใหม่ๆ อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และชักใยบางคลุมตัวไว้แล้วกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจะกระจายกันออกไปหาใบหรือชักใยดึงเอาใบหลายๆ ใบมาห่อรวมกัน และอาศัยกัดกินอยู่ภายในใบที่ม้วนนั้นจนหมด จากนั้นจึงเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นต่อไป

ขณะที่ หนอนกระทู้ผัก มักพบหนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ๆ อยู่รวมกันเป็นกลุ่มแทะกัดกินผิวใบด้านล่าง ทำให้เหลือแต่ผิวใบด้านบนจนมองเห็นใบโปร่งใสคล้ายร่างแห เมื่อหนอนโตขึ้นจะแยกกลุ่มออกไปกัดกินใบทั่วทั้งแปลง ทำให้ผลผลิตลดลง